

05-09-2024

Primljeno

Kl. ozn. 643-03/24-05/4

Ur. br. 141-d-24-003

Org. jed. 01 8. IZVJEŠTAJ O OCJENI DOKTORSKOG RADA

Trg braće Mažuranića 10 • 51 000 Rijeka • Croatia

T: (051) 406-500 • F: (051) 216-671; 216-091

W: www.uniri.hr • E: ured@uniri.hr

Opći podaci i kontakt doktoranda/doktorandice

Titula, ime i prezime doktoranda/doktorandice	Ani Trstenjak, univ. spec. oec.	
Nositelj/Nositelji studija	Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci	
Naziv studija	Poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij ekonomije i poslovne ekonomije	
Matični broj doktoranda/doktorandice	222/19	
Naslov doktorske disertacije	Jezik pisanja rada	Hrvatski/Engleski
	Hrvatski	Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti- primjer zemalja članica EU
	Engleski	Determinants of the Sustainability of Tourism Development Aimed at Creating Added Value – the Case of EU Member Countries
Područje/polje	Društvene znanosti / ekonomija	

1. MENTOR/MENTORI

1.1. Mentor/Mentori	
Titula, ime i prezime	Ustanova, država
Prof.dr.sc. Saša Žiković	Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska
1.2. Komentor/Komentori	
Titula, ime i prezime	Ustanova, država
Izv.prof.dr.sc. Ivana Tomas Žiković	Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Hrvatska
1.3. Izabrano povjerenstvo za ocjenu doktorskog rada	
Titula, ime i prezime	Ustanova, država
1. Red.prof.dr.sc. Nela Vlahinić, predsjednica Povjerenstva	Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci
2. Red.prof.dr.sc. Mira Dimitrić, članica	Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu u
3. Red.prof.dr.sc. Marinela Krstinić Nižić, članica	Opatiji

2. OCJENA DOKTORSKOG RADA

2.1. Ocjena doktorskog rada

(ocjena mora sadržavati izvorni znanstveni doprinos i novo otkriće)

Povjerenstvo je utvrdilo da je doktorski rad pod naslovom **Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti - primjer zemalja članica EU**, doktorandice **Ani Trstenjak**, znanstveni rad, s izvornim i originalnim znanstvenim spoznajama i doprinosom, a koji sadržajem, obujmom i postignutom razinom kvalitete udovoljava zahtjevima doktorske disertacije. Doktorandica Ani Trstenjak je kroz postavljene ciljeve znanstvenog istraživanja definirala relevantnu glavnu istraživačku hipotezu te pomoćne hipoteze u kontekstu istraživanja utjecaja odabranih ekonomskih, okolišnih i društvenih odrednica održivosti te udjela obnovljivih izvora energije (OIE) na dodanu vrijednost u turizmu.

U znanstvenom istraživanju, formuliranju i prezentiranju rezultata istraživanja je koristila brojne znanstvene metode od kojih su najvažnije: dinamička panel analiza – GMM procjenitelj (eng. Generalized Method of Moments) i analiza omeđivanja podataka (eng. Data Envelopment Analysis) primjenom odgovarajućeg programskog paketa Stata. U empirijskoj analizi je koristila Triple Bottom Line (TBL) pristup pri čemu je naglasak stavila na primjenu holističkog pristupa za procjenu svih relevantnih varijabli, podržavajući trenutne trendove i rasprave u ovom području interesa. Dinamička veza između održive dodane vrijednosti turizma i ekonomskih, okolišnih i društvenih odrednica održivosti analizirana je i predstavljena po prvi put pomoću TBL okvira. Za razliku od ranijih istraživanja, rad uzima u obzir tehničku efikasnost i korištenje obnovljive energije (OIE) u turističkoj industriji EU. Učinci ekonomskih, okolišnih i društvenih odrednica na kretanje SVA ispitani su u analizi koja se provela u dvije faze. U prvoj fazi, po jedan pokazatelj iz svakog od tri stupa održivosti korišten je kao ulaz za određivanje relativne učinkovitosti za svaku zemlju u svakoj godini na temelju rezultata DEA analize. Dobiveni rezultati učinkovitosti korišteni su za kreiranje nove kategorijske varijable koja je korištena u drugoj fazi analize s novim pokazateljima iz tri stupa održivosti koji nisu bili dio analize prve faze kako bi se izbjegli problemi endogenosti istraživačkog modela. Budući da većina varijabli pokazuje dinamičko ponašanje, u drugoj fazi analize korištena je dinamička panel analiza podataka s ekonomskim, okolišnim i društvenim pokazateljima.

U teorijskom dijelu rada je u pregledu empirijskih istraživanja provela bibliometrijsku analizu primjenom VOSviewer softvera za analizu autora, citata, geografske distribucije i učestalosti pojavljivanja ključnih riječi povezanih s održivim razvojem turizma, odrednicama održivosti, obnovljivim izvorima energije, dodanom vrijednošću sektora te energetske efikasnošću.

Doktorandica je sustavno istražila, analizirala i povezala dosadašnje znanstvene spoznaje o povezanosti održivosti i dodane vrijednosti turizma u zemljama članicama Europske Unije te analizirala utjecaj odrednica održivosti na kretanje dodane vrijednosti, identificirala razlike između tehnički efikasnih i tehnički neefikasnih zemalja članica po pitanju efikasnosti korištenja inputa. Nadalje, analizirala je utjecaj obnovljivih izvora na kretanje dodane vrijednosti u turizmu te oblikovala preporuke za nositelje ekonomskih i energetske politike zemalja članica EU u turizmu.

U empirijskom dijelu rada testirala je glavnu istraživačku hipotezu razrađenih na više pomoćnih hipoteza kojima je ocijenila:

- na koji način ekonomske, okolišne i društvene odrednice determiniraju dodanu vrijednost u turizmu;
- značajnost udjela obnovljivih izvora energije (OIE) na kretanje održive dodane vrijednosti u turizmu i
- postojanje značajnih razlika između tehnički efikasnih i tehnički neefikasnih zemalja članica EU u kreiranju održive dodane vrijednosti u turizmu.

U empirijskoj analizi doktorandica je koristila podatke europske statističke baze Eurostat za razdoblje 2013.- 2019. koji uključuju sve kategorije turističkih aktivnosti i usluga za zemlje članice EU-27 prema NACE Rev. 2. klasifikaciji djelatnosti. Prikupljanje podataka i provođenje istraživanja izvršeno je u skladu sa standardima znanstvenog istraživanja.

Originalnost i znanstveni doprinos provedenog istraživanja ostvareni su formuliranju ekonometrijskog modela i provođenju dijagnostičkih testova te testiranju ključnih pretpostavki vezanih uz predloženi model temeljem analize dosadašnjih istraživanja i novih spoznaja. Dobiveni rezultati su primjenjivi u kreiranju i donošenju poslovnih politika za unapređivanje održivog razvoja turizma te kreiranju benchmarking politike turističkog sektora i pozicioniranje na globalnom konkurentskom turističkom tržištu. Doprinos istraživanja u aplikativnom smislu proizlazi iz mogućnosti primjene rezultata empirijskih istraživanja o odrednicama održivosti razvoja na razini zemalja članica EU kao čimbenicima efikasnosti poslovanja u turizmu. Povezivanjem teorije i prakse s dobivenim rezultatima istraživanja ponuđene su smjernice i preporuke kreatorima ekonomskih, okolišnih i društvenih politika u funkciji efikasnijeg i uspješnijeg poslovanja raspoloživim resursima u okviru predloženog holističkog modela održivog razvoja turizma.

Rezultati istraživanja ukazali su na statistički signifikantan utjecaj ekonomskih pokazatelja (fiksno kapitala i prihoda) na kretanje dodane vrijednosti u modelu održivog razvoja kao i okolišnih pokazatelja (emisije stakleničkih plinova i obnovljivih izvora energije). S druge strane, empirijskom analizom nije dokazan značajan utjecaj društvenih odrednica na kretanje dodane vrijednosti u modelu održivog razvoja turizma. Zatim, rezultati pokazuju da su tehnički efikasne zemlje članice EU, koje karakterizira i veći udio OIE u ukupnim izvorima energije, uspješnije u stvaranju dodane održive vrijednosti. Sukladno tome, usklađene energetske politike i strategije provedbe mogu promicati veću upotrebu obnovljivih izvora energije u turizmu i povećati energetske učinkovitost u smislu manje potrošnje energije i veće dodane vrijednosti. Disertacija osim originalnog znanstvenog doprinosa ima i značajnu aplikativnu vrijednost, čime je doktorandica postigla svrhu znanstvenog istraživanja.

Članovi Povjerenstva suglasni su kako je doktorandica **Ani Trstenjak**, s obzirom na korištenu znanstvenu metodologiju, odabrane istraživačke metode te interpretaciju dobivenih spoznaja i rezultata istraživanja, uspješno ocijenila znanstvene hipoteze o utjecaju različitih odrednica održivosti (ekonomskih, okolišnih i društvenih) na održivu dodanu vrijednosti u turizmu kao i da postoji pozitivan utjecaj udjela obnovljivih izvora energije (OIE) na kretanje održive dodane vrijednosti u turizmu. Dodatno, identificirala je značajne razlike između tehnički efikasnih i tehnički neefikasnih zemalja članica EU u kreiranju održive dodane vrijednosti u turizmu. Na taj je način doktorandica ostvarila znanstveni doprinos u području društvenih znanosti, polju ekonomije.

2.2. Mišljenje i prijedlog

Na osnovi prethodno navedenih činjenica i konstatacija, Stručno povjerenstvo za ocjenu doktorske disertacije Ani Trstenjak donosi sljedeći

ZAKLJUČAK

- da je doktorska disertacija **Ani Trstenjak**, pod naslovom **Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti - primjer zemalja članica EU** znanstveno djelo koje je doktorandica samostalno izradila, te koje sadrži izvorne i originalne znanstvene spoznaje;
- da doktorandica kvalitetno vlada metodologijom znanstveno-istraživačkog rada, kako u istraživanju, tako i u formuliranju dobivenih rezultata istraživanja;
- da je doktorandica relevantnom znanstvenom metodologijom istražila utjecaj različitih odrednica održivosti (ekonomskih, okolišnih i društvenih) kao i utjecaj udjela obnovljivih izvora energije (OIE) na održivu dodanu vrijednosti u turizmu te identificirala značajne razlike između tehnički efikasnih i tehnički neefikasnih zemalja članica EU, čime je ostvarila doprinos u istraživanju odrednica održivosti u kreiranju održive vrijednosti u turizmu u znanstvenom i aplikativnom smislu;
- da ova doktorska disertacija po svojem sadržaju, metodologiji i tehnologiji izrade te predočenim rezultatima istraživanja, ukazuje na činjenicu da doktorandica raspolaže potrebnim znanjima koja, kao istraživač, kreativno i smisljeno koristi u području ekonomskih znanosti;

• da je doktorandica u ovoj doktorskoj disertaciji metodološki utemeljeno i uspješno ocijenila glavnu i pomoćne hipoteze;

• da doktorandica Ani Trstenjak, sukladno navodima iz ovog izvješća Stručnog povjerenstva za ocjenu doktorske disertacije, ispunjava sve zakonske uvjete za pristupanje obrani doktorske disertacije i stjecanje akademskog stupnja doktorice ekonomskih znanosti, znanstvenog područja društvenih znanosti, polja ekonomija.

Na osnovi svega prethodno navedenog u ovom Izvješću, Stručno povjerenstvo za ocjenu doktorske disertacije čija je autorica doktorandica Ani Trstenjak iznosi sljedeći:

PRIJEDLOG

Fakultetskom vijeću:

- da prihvati Izvještaj o ocjeni doktorske disertacije autorice Ani Trstenjak pod naslovom: **Određnice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti- primjer zemalja članica EU;**
- da se nastavi postupak stjecanja znanstvenog stupnja doktorice ekonomskih znanosti Ani Trstenjak;
- da imenuje Povjerenstvo za obranu doktorske disertacije;
- da imenuje zapisničara te odredi vrijeme i mjesto obrane doktorske disertacije.

2.3. Izabrano Povjerenstvo za ocjenu dokorskog rada

Titula, ime i prezime, ustanova, država:

Potpis:

1. Red.prof.dr.sc. Nela Vlahinić, predsjednica

Povjerenstva

2. Red.prof.dr.sc. Mira Dimitrić, članica

3. Red.prof.dr.sc. Marinela Krstinić Nižić, članica

2.4. Sjednica nadležnog tijela i točka dnevnog reda u okviru koje je imenovano Povjerenstvo

2.5. Napomena (po potrebi)

U Rijeci, 03.09.2024.

Red. prof. dr. sc. Nela Vlahinić, predsjednica Povjerenstva

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Rijeka, 05. rujna 2024. godine

ZNANSTVENA RECENZIJA DOKTORSKOG RADA

Titula, ime i prezime
doktoranda/doktorandice

Ani Trstenjak, univ. spec. oec.

Naslov doktorskog rada

Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti - primjer zemalja članica EU

Doktorska disertacija doktorandice Ani Trstenjak naslovljen "Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti - primjer zemalja članica EU" je znanstveno djelo napisano u obliku monografije i donosi nove znanstvene spoznaje o utjecaju održivosti i obnovljivih izvora energije (OIE) na dodanu vrijednost u turizmu (eng. Sustainable Value Added - SVA) u zemljama članicama Europske unije.

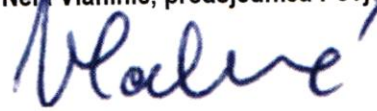
Sadržaj disertacije izložen je kroz 6 poglavlja u kojima je doktorandica dosljedno primijenila metodologiju znanstveno-istraživačkog rada u svim fazama istraživanja: od postavljanja ciljeva i znanstvenih hipoteza, preko primjene odgovarajuće znanstvene metodologije, te konačno do pravilne interpretacije dobivenih rezultata. Također, doktorandica je pokazala poznavanje predmeta istraživanja te je znanstvenim metodama uspješno testirala i potvrdila postavljenu glavnu i pomoćne hipoteze. Ova disertacija, kroz svoj sadržaj, metodologiju, empirijsko istraživanje i prikazane rezultate, dokazuje da doktorandica posjeduje teorijska i empirijska znanja te na inovativan način doprinosi području društvenih znanosti.

Doktorandica je prilikom testiranja glavne znanstvene hipoteze i pet pomoćnih hipoteza, dokazala značajan utjecaj ekonomskih i okolišnih odrednica održivosti na dodanu vrijednost u turizmu. U svom istraživanju doktorandica nije zabilježila signifikantan učinak društvenih čimbenika, poput udjela žena u radnoj snazi i zaposlenika s tercijskim obrazovanjem, na generiranje dodane vrijednosti u turizmu. Rezultati su pokazali statistički značajan i pozitivan utjecaj ekonomskih odrednica na kretanje dodane vrijednosti u turizmu, odnosno veća ulaganja u fiksni kapital i viši ostvareni prihod po zaposlenom u turizmu će posljedično dovesti do veće dodane vrijednosti u turizmu. U analizi utjecaja okolišnih odrednica dokazan je značaj i pozitivan utjecaj emisije stakleničkih plinova (CO₂) na dodanu vrijednost u održivom razvoju što je značajan rezultat te može utjecati na kvalitetu gospodarskog razvoja. Suprotno zaključcima od sveprisutnog pritiska na potpunu zelenu i održivu tranziciju na održivi turizam, rezultati pokazuju kako će povećane emisije stakleničkih plinova dovesti do povećanja SVA u turizmu, što znači da ipak treba vremena za prijelaz s proizvodnog procesa usmjerenog na resurse na proizvodni proces usmjeren na okoliš. Doktorandica je utvrdila da gospodarski rast podrazumijeva povećano onečišćenje zbog povećanja SVA, obzirom da zahtijeva više inputa i stoga troši više prirodnih resursa. Stoga doktorandica naglašava da je od iznimne važnosti posvetiti pozornost na kvalitetu gospodarskog razvoja kako bi se ublažili negativni vanjski učinci na okoliš, a koje generira turizam. Time doktorandica ukazuje na dugoročni obrnuti U-oblik između emisija CO₂ i stvarnog BDP-a, čime podržava hipotezu ekološke Kuznetsove krivulje, odnosno rast emisija stakleničkih plinova se javlja uslijed rasta turizma. Kada prihodi industrije porastu, razvijenije zemlje članice usmjeravaju svoju pozornost na zaštitu okoliša, stvarajući odgovorniji odnos prema okolišu te se kao rezultat javljaju smanjeni negativni učinci na okoliš. Obzirom da nije dokazan značajan utjecaj ekoloških poreza i naknada (ET) na kretanje SVA, doktorandica utvrđuje smanjenu učinkovitost politika zaštite okoliša i ukazuje na nužnost revidiranja politika i mjera te primjenu novog ekološko-ekonomskog instrumentarija za osiguranje održivog gospodarskog razvoja u turizmu. Nadalje, doktorandica dokazuje da postoje značajne razlike u efikasnosti korištenja resursa između tehnički efikasnih i tehnički neefikasnih zemalja članica. Dvije skupine zemalja razlikuju se po svojoj učinkovitosti u korištenju proizvodnih inputa kao što su investicije, potrošnja energije i troškovi socijalnog osiguranja po zaposleniku. Učinkovite zemlje troše manje inputa od prosjeka EU-a kada generiraju istu razinu SVA. Doktorandica dodatno analizira i utjecaj obnovljivih izvora energije na dodanu vrijednost u turizmu i dokazuje da su tehnički efikasne zemlje članice EU s većim udjelom obnovljivih izvora energije uspješnije u stvaranju održive dodane vrijednosti. Stoga ispravno zaključuje da usklađene energetske politike mogu potaknuti veću upotrebu obnovljivih izvora u turizmu, povećavajući energetske učinkovitost.

Disertacija predstavlja originalni znanstveni doprinos i pruža znanstveno utemeljene rezultate i uvide o ključnim čimbenicima koji omogućuju učinkovito upravljanje održivim razvojem turizma. Empirijski je analiziran utjecaj tih čimbenika na dodanu

vrijednost, tehničku efikasnost među zemljama članicama, te važnost svake odrednice za stvaranje dodane vrijednosti turizma na razini EU. Identificirani su glavni izazovi u upravljanju održivim razvojem, naglašavajući važnost racionalnog poslovanja u dinamičnim tržišnim uvjetima. Rezultati su primjenjivi u kreiranju politika za unapređenje održivog razvoja turizma i ukazuju na potrebu za boljim razumijevanjem, koordinacijom i planiranjem elemenata održivosti turizma. Osim teorijskog okvira, rad nudi implikacije za nositelje ekonomskih politika, ističući kako održivost može poboljšati financijske rezultate i smanjiti negativan ekološki utjecaj turizma.

Red. prof. dr. sc. Nela Vlahinić, predsjednica Povjerenstva

Prof.dr.sc. Mira Dimitrić, članica Povjerenstva

Ekonomski fakultet Sveučilišta u Rijeci

Rijeka, 4.09.2024.

Znanstvena recenzija doktorskog rada	
Titula, ime i prezime doktoranda/doktorandice	Ani Trstenjak, univ. spec. oec.
Naslov doktorskog rada	Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti- primjer zemalja članica EU
<p>Doktorska disertacija pod nazivom Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti- primjer zemalja članica EU, doktorandice Ani Trstenjak napisana u obliku monografije, sukladna je očekivanjima koja se postavljaju pred pristupnike u postupku stjecanja doktorata znanosti u području društvenih znanosti, polja ekonomije. Doktorandica je dokazala sposobnost odabira i primjene relevantne istraživačke metodologije, kako na razini konceptualizacije problema, tako i na razini korištenja analitičkih metoda i alata te provedbe analize prikupljenih podataka. Tema disertacije je aktualna i pogodna za provedbu doktorskog istraživanja.</p> <p>Disertacija je izložena na 203 stranice, uključujući popis izvora (235 bibliografskih jedinica), popis tablica, grafikona i shema te prošireni sažetak na engleskom jeziku. Sadržaj disertacije razrađen je kroz 6 strukturiranih poglavlja, a u fokusu je ispitivanje odrednica održivog razvoja, dodane vrijednosti i utjecaja održivog razvoja na dodanu vrijednost u turizmu.</p> <p>Doktorandica je polazeći od glavne hipoteze razrađene na pet pomoćnih hipoteza dokazala da postoji signifikantan pozitivan utjecaj ekonomskih i okolišnih odrednica održivosti na dodanu vrijednost u turizmu, ali ne i društvenih odrednica održivosti koja je ispitana kroz udjel žena u ukupnoj radnoj snazi i udjel zaposlenika s tercijskom razinom obrazovanja. Također je dokazala da postoje značajne razlike između tehnički efikasnih i tehnički neefikasnih zemalja članica EU u kreiranju održive dodane vrijednosti u turizmu, pri čemu je varijabla tehničke (ne)efikasnosti proizašla iz DEA analize, odnosno procjene relativne učinkovitosti u korištenju proizvodnih inputa. Dodatno je istražila utjecaj obnovljivih izvora energije kroz njihov udjel u ukupnim izvorima, pri čemu, suprotno očekivanjima, rezultati pokazuju kako će povećane emisije stakleničkih plinova dovesti do povećanja dodane vrijednosti obzirom da turizmu treba vremena za prijelaz s proizvodnog procesa usmjerenog na resurse na proizvodni proces usmjeren na okoliš. Ekološki porezi i naknade nisu pokazali značajan utjecaj na dodanu vrijednost što ukazuje na smanjenu učinkovitost politika zaštite okoliša i na nužnost primjene novih ekološko-ekonomskih instrumenata za osiguranje održivog gospodarskog razvoja u turizmu.</p> <p>Stoga su implikacije istraživanja predstavljenog u ovoj disertaciji na politiku održivosti razvoja turizma zemalja članica EU vrlo značajne jer se pokazalo da nije moguće primijeniti istu politiku održivosti u zemljama članicama s različitim tehničkim efikasnostima proizvodnih inputa. Disertacijom je nedvojbeno ostvaren teorijski doprinos jer je kreiran okvir za istraživanje održivosti razvoja u turističkoj industriji, ali i aplikativni doprinos jer su definirane implikacije za nositelje ekonomskih politika. Doktorandica je uspješno identificirala i holistički obuhvatila aktualno istraživačko područje te ponudila nove i izvorne znanstvene spoznaje kao i prijedloge za buduća istraživanja.</p>	

Prof. dr. sc. Mira Dimitrić, članica Povjerenstva

Prof.dr.sc. Marinela Krstinić Nižić, članica Povjerenstva

Fakultet za menadžment u turizmu i ugostiteljstvu, Sveučilišta u Rijeci

Opatija, 05.09.2024.

ZNANSTVENA RECENZIJA DOKTORSKOG RADA

Titula, ime i prezime
doktoranda/doktorandice

Ani Trstenjak, univ. spec. oec.

Naslov doktorskog rada

Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti- primjer zemalja članica EU

Doktorski rad Odrednice održivosti razvoja turizma u funkciji kreiranja dodane vrijednosti- primjer zemalja članica EU, doktorandice Ani Trstenjak napisan je na 203 stranice, sa 235 bibliografskih jedinica, 15 tablica, 19 grafikona, 3 sheme i proširenim sažetkom na engleskom jeziku. Doktorski rad razrađen je kroz 6 poglavlja, sa popisom literature na kraju rada. Tema rada je aktualna i vrijedna znanstvenog istraživanja.

Empirijsko istraživanje provedeno u ovom radu krenulo je od važnosti odrednica održivosti za kreiranje dodane vrijednosti turizma. Analiziran je utjecaj svake pojedine skupine odrednica iz tri stupa održivosti na kretanje dodane vrijednosti industrije, koristeći DEA i dinamičku panel analizu podataka na uzorku 27 zemalja članica EU za razdoblje od 2013. do 2019. godine. Empirijski dio rada temeljen je na korištenju neparametrijskih i parametrijskih metoda obrade podataka, tj. DEA i dinamičke panel analize podataka. Doktorandica u svojoj empirijskoj analizi koristi metodologiju Triple Bottom Line (TBL), koja nadilazi financijsku uspješnost za mjerenje uspješnosti poduzeća, podržavajući trenutne trendove i rasprave u ovom području interesa gdje se dinamička veza između održive dodane vrijednosti turizma i ekonomskih, ekoloških i društvenih odrednica održivosti po prvi puta analizira pomoću TBL okvira.

Rezultati istraživanja pokazuju da postoje značajne razlike između tehnički efikasnih i tehnički neefikasnih zemalja članica u stvaranju SVA. Doktorandica zaključuje kako u obje promatrane skupine zemalja članica postoji statistički značajan utjecaj udjela OIE na kretanje dodane vrijednosti industrije. Također, razvidna je činjenica kako tehnički efikasne zemlje ostvaruju bolje performanse, tj. više razine dodane vrijednosti uz jednaku razinu udjela OIE i smanjenu potrošnju finalne energije.

Konkretan znanstveni doprinos rada temelji se na formuliranju ekonometrijskog modela te testiranju ključnih pretpostavki vezanih uz predloženi model na temelju analize dosadašnjih istraživanja. S obzirom na provedeno znanstveno istraživanje i analizu dokazana je signifikantnost pojedinih odrednica održivosti razvoja turizma u funkciji akumuliranja dodane vrijednosti u turističkoj industriji EU. Znanstveno su utemeljeno i prezentirani rezultati istraživanja i dobivene spoznaje o relevantnim čimbenicima koji omogućuju racionalno upravljanje održivim razvojem turizma. U radu je empirijski analiziran utjecaj odrednica održivosti na kretanje dodane vrijednosti i razlike u tehničkim efikasnostima među zemljama članicama u modelu održivosti razvoja, te važnost svake pojedine odrednice u funkciji kreiranja dodane vrijednosti turizma na razini EU.

U doktorskom radu je ostvaren teorijski doprinos jer je kreiran okvir za istraživanje održivosti razvoja u turističkoj industriji, ali i aplikativni doprinos jer su definirane implikacije za nositelje ekonomskih politika. Doktorandica je uspješno obradila nove i izvorne znanstvene spoznaje. Doktorandica je dokazala sposobnost odabira i primjene relevantne istraživačke metodologije, kako na razini konceptualizacije problema, tako i na razini korištenja analitičkih metoda i alata te provedbe analize prikupljenih podataka. Doktorski rad Ani Trstenjak zadovoljava znanstveni teorijski i aplikativni doprinos te se upućuje u daljnju proceduru.

Prof. dr. sc. Marinela Krstinić Nižić, članica Povjerenstva